

בין החרמת הכנסת להחרמת ישראל

מאת: יוסי שוורץ

ב-23 ליוני הצהיר סגן יו"ר רשימת רע"ם, אחד ממרכיבי הרשימה המשותפת, מנצור עבאס, על תמיכתו ברעיון הפרישה הקולקטיבית של חברי הכנסת הפלסטינים. תמיכה זו מותנית בכך שתהיה מתואמת בין כל מרכיבי הרשימה המשותפת ובכך שתגובשנה אלטרנטיבות ראויות להשגת המטרות הלאומיות, הכלכליות והחברתיות, של הפלסטינים אזרחי מדינת ישראל. מנצור עבאס מציין ובצדק כי המוסדות המייצגים את האוכלוסייה הפלסטינית בעלת אזרחות ישראלית ואפילו הארגונים המפלגתיים שלה, אינם מגיבים בחריפות הנדרשת לאור המציאות המתפתחת.

שלושה ימים לפני כן, פרסם העיתונאי אשר סבל מרדיפה פוליטית מצד המשטר הציוני, מג'ד כיאל, פוסט ובו הוא שואל מדוע, בעוד תומכי הצדק החברתי והדמוקרטיה בכל רחבי העולם ממדעזעים מחוק הלאום ומצטרפים ל-BDS, הרשימה המשותפת נמנעת מלהביע תמיכה קולקטיבית ביוזמת החרם על ישראל?

חוק הלאום לא הפך את ישראל למדינת אפרטהייד, היא הייתה כזו גם לפניו. כאשר משטר מחוקק חוק הקורע מעל פרצופו את מסיכת הדמוקרטיה וחושף את היותו משטר של עליונות הגזע, של חברה קולוניאליסטית-מתיישבת, מטרתו היא אחת - להכין את הישראלים לתקופה של הסלמה ברמת האלימות, ובכלל זה מעשי טבח של הצבא, פוגרומים של כנופיות ימין ברחובות ועוד, אשר בסיומה יסופחו שטחי הגדה המערבית לישראל ויושלט בכל הארץ משטר שבו מיעוט אתנו-דתי של מתנחלים שולט בילידים המהווים רוב בשטח. בנקודה זו הימין הציוני מתפצל בין המבקשים לבצע טיהור אתני נוסף ומוחלט, לבין המבקשים לקיים שתי מערכות חוק ומשפט נפרדות על פי מוצא אתני-דתי.

שתי הסוגיות - סוגיית החרם וסוגיית התגובה הראויה לחוק הלאום - הן סוגיות טקטיות. טקטיקה, כידוע לכל מי שרואה עצמו ראוי לעמוד בהנהגת הציבור, נגזרת מתוך אסטרטגיה. לעתים קרובות, כאשר קיים היסוס וקיפאון בסוגיות טקטיות, משמעות הדבר כי קיימת בעיה שורשית באסטרטגיה. במילים פשוטות - העם הפלסטיני נדרש בעת הזו, על בסיס הניסיון ההיסטורי שלו, להגיע להחלטה נחרצת ביחס למה שברצונו להשיג במאבק מול התנועה הציונית ומדינת ישראל ולבחור לעצמו הנהגה שתשקף זאת.

על כך שמדינת ישראל היא מדינת אפרטהייד אין, כנראה, בין תומכי הרשימה המשותפת כל מחלוקת. אולם למעשה, היא גרועה מהאפרטהייד של דרום אפריקה בה האפריקאים חיו חיי ניצול ושעבוד ואילו כאן מרבית הפלסטינים גורשו. אלא שהקביעה הזו עומדת בסתירה לעמדה הרשמית הקוראת להקמתן של שתי מדינות - האחת בעלת רוב יהודי, אשר הושג בטיהור האתני של 8-1947 ובה ליהודים זכויות יתר, על 80% משטח הארץ, והאחרת, קטנה ותלויה בכל בשכנתה הגזענית, בעלת רוב ערבי על 20% מהשטח. האבסורד שברעיון כי ניתן להילחם במשטר אפרטהייד באמצעות מתן גושפנקא בינלאומית עבורו בכל הנוגע לשליטה ברוב חלקי הארץ, הולך ומחלחל בקרב שוחרי הדמוקרטיה והצדק החברתי כאן ובעולם.

נכון הדבר שהרשות הפלסטינית, לכאורה, המייצגת הרשמית של העם הפלסטיני כולו, אינה מסוגלת להודות בטעותה כאשר תמכה בהסכם אוסלו והסכימה בכך לשרת את ישראל.

נציגיה אינם מהססים בעולם להצביע על ישראל כישות המקיימת אפרטהייד בזמן שהרשות אינה מסוגלת לאמץ רשמית את העמדה הקוראת למדינה אחת דמוקרטית. אלא שהרשימה המשותפת אינה יכולה להשתמש בכך יותר כתירוץ לשיתוק שאחז בה - כעת כשגורל אזרחיה הפלסטינים של ישראל התקדם צעד נוסף בדרך לגורלם של הפלסטינים החיים תחת משטר צבאי או מצור.

המציאות מלמדת כי התנועה הציונית על כל אגפיה הימנים והשמאליים, אינה מסוגלת לייצר אלא משטר של עליונות הגזע. משטר מסוג זה, חלה על כל תומכי הצדק החברתי והדמוקרטיה החובה המוסרית להיאבק עד לפירוקו המוחלט. מתוך האסטרטגיה של מדינה אחת דמוקרטית מן הים עד הנהר ניתן לתבוע, כאלטרנטיבה לכנסת של הגזע העליון, הקמת אסיפה מכוננת מהפכנית בה ישתתפו כל תושבי הארץ וגם הפליטים הפלסטינים, שמטרתה לכונן חוקה דמוקרטית.

האם להתפטר מהכנסת ולהחרים את הבחירות לכנסת? שאלה טקטית זו תיבחן לאחר שההנהגה תצהיר על מדינה דמוקרטית אחת כמטרה אסטרטגית ותפתח במסע הסברה אינטנסיבי למען הקמתה. אם מרבית העם הפלסטיני יסכים להקמתה של אסיפה מכוננת ובכך יחליט הלכה למעשה להחרים את הבחירות לכנסת, באותו רגע יש להתפטר מהכנסת, להחרים את הבחירות ולכונן אסיפה מכוננת מהפכנית. אם מרבית העם הפלסטיני עדיין ירצה לקחת חלק בבחירות לכנסת, יש לרוץ לבחירות על בסיס העמדה של ביטול הכנסת ולמען מדינה דמוקרטית אחת.

התשובה אם כן, לשאלתנו של מג'ד כ'אל, ברורה לחלוטין: ברגע שהרשימה המשותפת תצטרף לקריאה לחרם על ישראל היא תיאלץ לאמץ לא רק את הקריאה לסיום המשטר הצבאי והמצור אלא גם את הקריאה לשוויון זכויות מלא לאזרחיה הפלסטינים. שוויון זכויות מלא לאזרחיה הפלסטינים ימוטט את כל התשתית החוקתית של המשטר הציוני. חוק השבות יהפוך להיות בלתי-חוקתי ועמו שורה ארוכה של חוקים, תקנות וערוצי מדיניות המעניקים עדיפות על בסיס אתנו-דתי ליהודים בישראל. ישראל תהפוך ממדינת היהודים למדינת כל אזרחיה בעלת רוב יהודי.

ובכך אין די. לתנועת החרם דרישה שלישית והיא שישראל תאפשר לפליטים הפלסטיני לשוב לבתיהם. אולם אפילו עם רוב יהודי, מדינת דמוקרטית השייכת לכל אזרחיה לא תוכל למנוע שיבה של פליטים לאדמותיהם ותביעת רכושם הנגזל. יחד עם הפליטים השבים למולדתם, הרוב היהודי המזערי כבר לא יהיה כזה שיצדיק קיומן של 2 מדינות נפרדות בין הים לנהר. כך שלמעשה כל עוד כל מרכיבי הרשימה המשותפת מחזיקים באסטרטגיית 2 המדינות, כל הבעת תמיכה קולקטיבית בטקטיקת החרם, תציף אל מול ההנהגה שאלות קשות בעניינים אסטרטגיים. במוקדם או במאוחר היא תיאלץ להשיב לשאלות הקשות או לפנות את מקומה לצעירים בעלי רעיונות דמוקרטיים ורדיקליים יותר.

מקורות:

[1] <https://tinyurl.com/yame6c6d>

[2] <https://tinyurl.com/y7supxoy>

